

SFS 2002:883

Utkom från trycket
den 6 december 2002

Lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter;

utfärdad den 28 november 2002.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs ifråga om lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter

dels att 2 kap. 24–27 §§ skall upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 2 kap. 24 § skall utgå,

dels att 1 kap. 1, 5 och 6 §§, 2 kap. 6, 8, 9, 15, 16, 17, 22 och 23 §§ samt 3 kap. 1, 4 och 6 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas fyra nya paragrafer, 1 kap. 5 a §, 2 kap. 9 a och 16 a §§ samt 3 kap. 4 a § och ett nytt kapitel, 5 kap., av följande lydelse.

1 kap.

1 § I denna lag finns bestämmelser om kontroll avseende punktskattepliktiga varor vid yrkesmässiga vägtransporter och vid försändelser med post. Bestämmelserna har sin grund i rådets direktiv 92/12/EEG av den 25 februari 1992 om allmänna regler för punktskattepliktiga varor och om innehav, flyttning och övervakning av sådana varor², senast ändrat genom rådets direktiv 2000/47/EG³.

5 § Ett beslut om åtgärd enligt denna lag får fattas endast om skälen för åtgärden uppväger det intrång eller men i övrigt som åtgärden innebär för den enskilde.

Kontroller enligt denna lag får inte utformas på sådant sätt att urvalet av vad och vem som kontrolleras sker slumpmässigt.

5 a § I fall då de regler om ledsagardokument och säkerhet som föreskrivs i lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt och lagen (1994:1776) om skatt på energi inte är tillämpliga gäller i stället följande för förflyttningar av punktskattepliktiga varor. Varorna skall åtföljas

¹ Prop. 2002/03:10, bet. 2002/03:SkU3, rskr. 2002/03:20.

² EGT L 076, 23.3.1992, s. 1 (Celex 31992L0012).

³ EGT L 161, 1.7.2000, s. 81 (Celex 32000L0047).

av ledsagardokument och bevis om ställd säkerhet i den utsträckning som följer av artiklarna 7 och 18 i det direktiv som anges i 1 §. Varorna skall också omfattas av säkerhet för betalning av skatt i den utsträckning som följer av artiklarna 7, 10, 13 och 15 i nämnda direktiv.

6 § En punktskattepliktig vara får förflyttas endast om de krav i fråga om ledsagardokument, säkerhet, bevis om ställd säkerhet och anmälningsskyldighet är uppfyllda som följer av de lagar som anges i 2 § eller av bestämmelser som avses i 5 a §.

En förflyttning av punktskattepliktiga varor anses inte ha skett i strid med första stycket om ett ledsagardokument som åtföljer varorna innehåller endast smärre brister.

Första stycket gäller inte punktskattepliktiga varor som återutförs enligt 2 kap. 16 § tredje stycket eller 16 a § andra stycket, 3 kap. 1 § femte stycket eller 17 a § andra stycket lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen.

2 kap.

6 §⁴ Vid en transportkontroll skall föraren tillhandahålla Tullverket tillgängliga ledsagardokument och bevis om ställd säkerhet.

8 § En transportkontroll får inte pågå längre än sex timmar. Om föraren eller ägaren till de varor som skall kontrolleras inte fullgör sina skyldigheter enligt 6 eller 7 §, får kontrollen pågå under längre tid, dock högst tolv timmar.

9 § Om en punktskattepliktig vara påträffas vid transportkontroll och det finns anledning anta att transporten inte sker i enlighet med 1 kap. 6 § får de varor, handlingar, lådor, behållare, containrar eller tankar som medförs vid transporten tas om hand

1. för kontroll av om punktskatt skall betalas i Sverige och för fastställande av vem som i så fall är skattskyldig,
2. för kontroll av om de i 1 kap. 6 § angivna kraven för förflyttning är uppfyllda, och
3. i de fall då skattskyldighet i Sverige föreligger, i avvaktan på att skatten betalas.

Annan egendom än punktskattepliktiga varor som kan antas transporteras i strid med 1 kap. 6 § och handlingar får tas om hand med stöd av första stycket endast om

1. det behövs för sådan kontroll som avses i första stycket, eller
2. när det gäller egendom, det finns anledning att anta att egendomen döljer punktskattepliktiga varor.

Har ett beslut om omhändertagande fattats gäller 2 och 3 §§ i tillämpliga delar.

Ett beslut om omhändertagande får verkställas omedelbart.

9 a § Punktskattepliktiga varor får tas om hand även sedan de varit föremål för beslag enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling eller 27 kap. rättegångsbalken, om varorna har påträffats vid transportkontroll och det fortfarande finns grund för ett omhändertagande enligt 9 § första stycket. Därvid gäller 9 § tredje och fjärde styckena.

15 §⁵ Ett omhändertagande av en punktskattepliktig vara skall upphävas om

1. det inte längre finns grund för omhändertagandet,
2. ett beslut om beslag enligt 27 kap. rättegångsbalken eller lagen (2000:1225) om straff för smuggling meddelas för varan, eller
3. det är oskäligt att låta omhändertagandet bestå.

Omhändertagandet skall också upphävas om Tullverket inte inom tre månader från den dag då beslut fattades om omhändertagandet har fattat något beslut enligt 13 § om skatt.

Om omhändertagandet av en vara har upphävts enligt första stycket 1 eller 3 eller andra stycket, svarar den som gör anspråk på varan för att den hämtas.

16 §⁶ Om omhändertagandet av en alkoholvara upphävs men den som gör anspråk på varan saknar rätt enligt 4 kap. 2 § alkohollagen (1994:1738) eller 4 § lagen (1961:181) om försäljning av teknisk sprit m.m. att föra in varan, skall beslut fattas om att varan inte skall lämnas ut till denne.

Om omhändertagandet av en tobaksvara upphävs men den som gör anspråk på varan är under 18 år, skall beslut fattas om att varan inte skall lämnas ut till denne.

Om beslut fattats enligt första eller andra stycket om att en vara inte skall lämnas ut till en viss person, skall den som gjort anspråk på varan ges möjlighet att återutföra varan på villkor som Tullverket bestämmer.

16 a § Om omhändertagandet av en tobaksvara upphävs men det är sannolikt att varan är avsedd att bjudas ut till försäljning i Sverige och en sådan försäljning uppenbart skulle strida mot 11 § tobakslagen (1993:581) eller 4 § lagen (1994:1563) om tobaksskatt, skall beslut fattas om att varan inte skall lämnas ut.

Om beslut fattats enligt första stycket, skall den som gjort anspråk på varan ges möjlighet att återutföra denna på villkor som Tullverket bestämmer.

17 § En punktskattepliktig vara får förverkas om,

1. ett beslut om skatt enligt 13 § har vunnit laga kraft och skatten inte har betalats inom en månad från den dag då beslutet vann laga kraft, eller
2. ett beslut enligt 16 eller 16 a § att varan inte får lämnas ut har vunnit laga kraft och varan inte återutförts inom en månad från den dag då beslutet vann laga kraft.

Ett beslut om förverkande enligt första stycket 1 får inte fattas om det är oskäligt.

⁵ Senaste lydelse 2000:1233.

⁶ Senaste lydelse 1999:1010.

22 §⁷ När ett beslut om förverkande av egendom har vunnit laga kraft, skall egendomen säljas genom Tullverkets försorg eller i den ordning som i allmänhet gäller för försäljning av förverkad lös egendom. Egendomen får i stället förstöras om

1. den inte kan säljas,
2. den kan befaras komma till brottslig användning, eller
3. den annars är olämplig för försäljning.

Vad som anges i första stycket gäller endast om inget annat är föreskrivet i lag eller annan författning.

Vid försäljning skall Tullverket göra förbehåll för sådan känd rätt som gäller enligt 21 §.

23 § Har ett förverkande skett med stöd av 17 § första stycket 1 skall intäkterna från försäljning enligt 22 § användas till att betala punktskatt för varan. Om det därefter finns ett överskott skall detta ges ut till den vars vara förverkats om denne är känd. Annars skall överskottet tillfalla staten.

I andra fall än som avses i första stycket skall försäljningsintäkten ges ut till den vars egendom förverkats om denne är känd. Annars skall överskottet tillfalla staten.

3 kap.

1 §⁸ Tullverket får undersöka postförsändelser, såsom paket och brev, för att kontrollera om de innehåller alkohol- eller tobaksvaror.

Sådana försändelser får öppnas om det finns anledning att anta att de innehåller sådana varor som nämns i första stycket samt om de finns hos Tullverket eller på utväxlingspostkontoret.

Om en försändelse innehåller ett förtroligt meddelande skall detta omedelbart tillslutas och vidarebefordras till mottagaren.

Har en försändelse öppnats skall mottagaren och, om det är möjligt, avsändaren underrättas så snart som möjligt.

Om mottagaren av en alkoholvara som påträffas i en postförsändelse saknar rätt att föra in varan enligt bestämmelserna i 4 kap. 2 § alkohollagen (1994:1738) eller 4 § lagen (1961:181) om försäljning av teknisk sprit m.m., skall varan tas om hand. Detsamma gäller om försändelsen innehåller en tobaksvara och mottagaren är under 18 år. Avsändaren skall ges möjlighet att återutföra varan på villkor som Tullverket bestämmer.

4 §⁹ Om en alkohol- eller tobaksvara påträffas i en postförsändelse och det finns anledning anta att försändelsen av varan inte sker i enlighet med 1 kap. 6 §, får varan tas om hand

1. för kontroll av om punktskatt skall betalas i Sverige och för fastställande av vem som i så fall är skattskyldig, eller
2. för kontroll av om de i 1 kap. 6 § angivna kraven för förflyttning är uppfyllda, och

⁷ Senaste lydelse 1999:438.

⁸ Senaste lydelse 1999:1010.

⁹ Senaste lydelse 1999:438.

3. i de fall då skattskyldighet i Sverige föreligger, i avvaktan på att skatten betalas.

Ett beslut om omhändertagande får verkställas omedelbart.

När det gäller handhavandet av omhändertagna varor tillämpas bestämmelserna i 2 kap. 12 §.

4 a § Alkohol- och tobaksvaror får tas om hand även sedan de varit föremål för beslag enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling eller 27 kap. rättegångsbalken, om varorna har påträffats vid en kontroll enligt 1 § och det fortfarande finns grund för ett omhändertagande enligt 4 § första stycket. Därvid gäller 4 § andra stycket.

6 § Ett omhändertagande av en alkohol- eller tobaksvara skall upphävas, om

1. det inte längre finns grund för omhändertagandet,
2. varan löses ut enligt 5 § fjärde stycket,
3. ett beslut om beslag enligt 27 kap. rättegångsbalken eller lagen (2000:1225) om straff för smuggling meddelas för varan,
4. varan återutförs enligt 1 § femte stycket, eller
5. det är oskäligt att låta omhändertagandet bestå.

Omhändertagande enligt 4 § skall också upphävas om Tullverket inte inom tre månader från den dag då beslut fattades om omhändertagandet har fattat något beslut enligt 5 § om skatt.

Om omhändertagandet av en vara har upphävts enligt första stycket 1, 2 eller 5 eller andra stycket, skall varan översändas till mottagaren.

5 kap. Straff

1 § Den som uppsåtligen i strid med 1 kap. 6 §

1. förflyttar punktskattepliktiga varor inom Sverige,
 2. för in punktskattepliktiga varor till Sverige från ett område som tillhör Europeiska gemenskapens punktskatteområde, eller
 3. för ut punktskattepliktiga varor från Sverige
- och därigenom ger upphov till fara för att en myndighets kontrollverksamhet med avseende på varuförflyttningen allvarligt försvåras döms, om inte gärningen är belagd med straff i lagen (2000:1225) om straff för smuggling, för *olovlig förflyttning av punktskattepliktiga varor* till fängelse i högst två år eller, om brottet är grovt, till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år. Om brottet är att anse som ringa döms till böter.

Den som till Tullverket frivilligt anmäler varor som förflyttats i strid med 1 kap. 6 § för kontroll enligt 2 kap. eller 3 kap. skall inte dömas till ansvar enligt första stycket.

2 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot skyldigheten att stanna på anmaning enligt 2 kap. 4 §, döms till penningböter.

3 § Den som uppsåtligen bryter mot skyldigheten att legitimera sig eller på annat godtagbart sätt styrka sin identitet enligt 2 kap. 5 §, döms till penningböter. Ansvar skall dock inte dömas ut om den tillfrågades identitet genast kunnat fastställas.

4 § Den som uppsåtligen bryter mot skyldigheten enligt 2 kap. 6 §, att tillhandahålla handlingar, döms till penningböter.

5 § Utöver vad som följer av 1 § andra och tredje styckena lagen (2000:1225) om straff för smuggling skall vid brott enligt 1 § följande bestämmelser i nämnda lag tillämpas:

bestämmelserna om förverkande i 16–18 §§,

bestämmelserna om förundersökning och tvångsmedel i 19–26 §§, 27 § första och tredje styckena, såvitt avser kroppsvisitation, och i 29 och 30 §§, samt

bestämmelserna om talan i 32 och 33 §§.

6 § Olovlig förflyttning av punktskattepliktiga varor får åtalas av åklagare endast om åtal är påkallat från allmän synpunkt.

Vad som sägs i första stycket gäller även talan om förverkande enligt 5 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

På regeringens vägnar

BOSSE RINGHOLM

Agneta Bergqvist
(Finansdepartementet)